

OSD ΕΜΠΝΕΥΣΜΕΝΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ

Λαμβάνοντας Δράση ...

... στο OSD, το οποίο βασίζεται σε μια συμμετοχική προσέγγιση δράσης, η οποία επαναπροσδιορίζεται. Οι δάσκαλοι και οι διευθυντές των σχολείων θα επιλέξουν μια προτεραιότητα ή προτεραιότητες που θα ήθελαν να πραγματοποιήσουν στο σχολείο τους, προκειμένου να δημιουργήσουν ένα περιεκτικό, ισότιμο και φιλόξενο περιβάλλον για τις νεοαφιχθείσες οικογένειες μεταναστών. Το OSD ελπίζει ότι αυτό θα γίνει ένα χαρακτηριστικό της κουλτούρας όλων των σχολείων και ότι όλα τα σχολεία που συμμετέχουν στο πρόγραμμα OSD θα αποτελέσουν μια εμπνευσμένη πρακτική εφαρμογή για άλλα σχολεία.

Στόχοι του OSD

Σκοπό του Open School Doors είναι:

- Να βοηθήσει στη διερεύνηση σε βάθος των θεμάτων που σχετίζονται με την εμπλοκή των γονέων νεοαφιχθέντων οικογενειών
- Να συνοψίσει τις καλές πρακτικές που υποδεικνύονται στην ερευνητική βιβλιογραφία
- Να εμπλουτίσει με περιπτώσιολογικές μελέτες από τα σχολεία και τους δασκάλους των χωρών των εταίρων του OSD που αντιμετωπίζουν παρόμοια προβλήματα

- Να βοηθήσει να επικεντρωθεί στην αλλαγή σας, ώσπου να διαφορ

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held

Τι μπορούμε επίσης να σκεφτούμε

Πώς οι προσωπικές και επαγγελματικές ταυτότητες του σχολείου επηρεάζουν τον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβάνονται οι νέοι γονείς τα τεκταινόμενα και πώς αυτό μπορεί να επηρεάσει τον τρόπο με τον οποίο αλληλεπιδρούν μαζί τους.

- Πώς μπορεί να επηρεάσει η κοινωνική και πολιτισμική κληρονομιά σας (συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών δεικτών - φύλο, εθνικότητα, τάξη) σε α) τον τρόπο που βλέπετε τον κόσμο και τον ρόλο σας ως δάσκαλο β) τον τρόπο με τον οποίο σας βλέπουν οι άλλοι;
- Πώς μπορεί το εκπαιδευτικό σας ταξίδι να συγκριθεί και να αντιπαραβληθεί με αυτό των άλλων συναδέλφων, με τους γονείς ή με άλλα μέλη της κοινότητας.
- Πώς μπορούν τα σημεία ομοιότητας ή διαφοράς να επηρεάσουν τον τρόπο που αντιλαμβάνονται τα άλλα μέλη της κοινότητας;
- Ποιες έρευνες πρέπει να κάνετε για να βοηθήσετε να κατανοήσετε τη διαφορά απόψεων ή θέσης;
- Ποιες είναι οι διαφορετικές απόψεις για τα συστήματα εκπαίδευσης και την εκπαίδευση γενικότερα που εσείς και τα άλλα μέλη της κοινότητας έχετε αποκτήσει μέσω της εμπειρίας σας από την σχολική σας εκπαίδευση;

- Πώς μπορεί ο ρόλος σας ως «αρχή» να επηρεάσει τον τρόπο με τον οποίο σας βλέπουν τα άλλα μέλη της κοινότητας; Ποια είναι η διαφορά μεταξύ αυτού;
- Τι θα πρέπει να κάνετε για να βοηθήσετε να ξεπεραστούν τα εμπόδια και να αναπτυχθεί μια «προσέγγιση» στην πρακτική σας ως εκπαιδευτικός;
- Ποια επαγγελματικά όρια θα πρέπει να ξεπεράσετε για να υποστηρίξετε αυτό το έργο;

Λάβε Δράση ...

Ποιες έρευνες / ενέργειες πρέπει ΕΣΕΙΣ να κάνετε / αναλάβετε για να σας βοηθήσουμε να κατανοήσετε τι χρειάζεται / θέλει η κοινότητα / οι νεοαφιχθέντες γονείς από το σχολείο σας;

Εάν θα μπορούσατε να δώσετε προτεραιότητα στην αλλαγή ενός πράγματος στο σχολείο, ποιο θα ήταν;

... από `σένα εξαρτάται!

Χρησιμοποιήστε το Πρότυπο Σχεδιασμού Δράσης για να προγραμματίσετε το ερευνητικό έργο / παρέμβαση συμμετοχικής δράσης

Workshops της 2ης φάσης

Γερμανία

Στα δύο εκπαιδευτικά σεμινάρια που πραγματοποιήθηκαν στο TU της Δρέσδης, η ομάδα έργου γύρω από τον καθηγητή Dr. Thomas Köhler, Kurshedai Homid και Lisa Sperling κάλεσε μια ομάδα μαθητών που σπουδάζουν την "γερμανική ως δεύτερη γλώσσα" προκειμένου να γίνουν εκπαιδευτικοί. Επιπλέον, μας δόθηκε η δυνατότητα να καλωσορίσουμε τον καθηγητή τους ως συμμετέχοντα καθώς και καθηγητές από 5 διαφορετικά σχολεία και προσωπικό του Υπουργείου Παιδείας της Σαξονίας.

Μετά από μια σύντομη εισαγωγή όπου παρουσιάστηκε το έργο, οι εκπαιδευτές αναφέρθηκαν στις εμπειρίες τους με διαπολιτισμικό χαρακτήρα και παρουσίασαν μερικά εμπειρικά δεδομένα. Τα αποτελέσματα της παρουσίασης δείχνουν την έντονη ανάγκη για δράση και πόσο επίκαιρο είναι το έργο OSD. Υπήρξε μια πολύ ζωντανή συζήτηση στην οποία προτάθηκαν πολλές επιλογές για την ένταξη των γονέων με μεταναστευτικό υπόβαθρο. Μια ειδική πρόταση ήταν το "Φεστιβάλ Πολιτισμών", το οποίο γιορτάζεται ήδη σε δύο σχολεία σε τακτά χρονικά διαστήματα. Για το σκοπό αυτό, θα δημιουργηθούν αρκετοί πάγκοι για την παρουσίαση των πολιτισμών παιδιών και νέων με μεταναστευτικό υπόβαθρο. Εδώ, οι εκπαιδευτές έδωσαν την υπόδειξη ότι η έννοια μπορεί

επίσης να επεκταθεί. Προς στήριξη των εκπαιδευτών έγινε αναφορά στις λεγόμενες τρίτες θέσεις στην εκπαίδευση, δηλαδή επιπλέον χώροι προσωπικού που θα μπορούσαν επίσης να παρασχεθούν για εκδηλώσεις, σε περίπτωση που δεν υπάρχει άλλος χώρος στο σχολείο.

Η τελευταία δραστηριότητα πραγματοποιήθηκε με το παιχνίδι Lego Serious. Το παιχνίδι χρησιμοποιήθηκε για να δημιουργήσει καταστάσεις που μοιάζουν με τη ζωή. Οι συμμετέχοντες αντιμετώπισαν το καθήκον να παρουσιάσουν μια κατάσταση που τους είναι γνωστή, στην οποία εκπροσωπούνται οι ρόλοι των εκπαιδευτικών, των γονέων και των παιδιών με μεταναστευτικό υπόβαθρο.

Ελλάδα

Open School Doors: 3^ο workshop υλοποίησης / εφαρμογής, 9 Νοεμβρίου του 2018, εγκαταστάσεις του ΙΤΥΕ «Διόφαντος», στην Αθήνα.

OSD 3^ο workshop υλοποίησης / εφαρμογής είχε διπλό σκοπό:

- Να παρουσιάσει, αφενός, το πλαίσιο κατάρτισης του έργου στην τρέχουσα κατάστασή του, υπογραμμίζοντας τη σημασία της 1ης διαδραστικής φάσης, ώστε να χαρτογραφήσει τις ανάγκες του μαθησιακού περιβάλλοντος και των προκαταλήψεων και της στάσης του εκπαιδευτικού και να αποφασίσει για τη διαδικασία, τα ορόσημα και τις προσαρμογές της υλοποίησης του πλαισίου.
- Από την άλλη μελετώνται οι δραστηριότητες που κάθε εκπαιδευτικός επιθυμεί να εφαρμόσει, να συνειδητοποιήσει το φάσμα των διαθέσιμων δραστηριοτήτων στο πλαίσιο εκπαίδευσης και να προσαρμόσει τις ήδη χρησιμοποιούμενες, ώστε να ικανοποιηθούν οι ανάγκες των γονέων μεταναστών / πρόσφυγων.

Για το σκοπό αυτό, προσκλήθηκαν σε ένα εργαστήριο 4 ωρών συμμετέχοντες πολλών σχολείων και ΜΚΟ που απευθύνονται σε μετανάστες και πρόσφυγες. Μερικοί από αυτούς ήταν νέοι, μερικοί άλλοι είχαν συμμετάσχει σε workshop ομάδων εστίασης και μερικοί άλλοι στο 1ο workshop της φάσης εφαρμογής.

Παράλληλα με το πλαίσιο κατάρτισης OSD παρουσιάστηκε το βασικό περίγραμμα και ορισμένες δραστηριότητες δύο θεματικά στενών έργων. Το έργο PISEA

(www.pisea.ea) που αποσκοπεί στην ενίσχυση των διαπολιτισμικών ικανοτήτων των εκπαιδευτικών και το έργο TEC (www.enquiring-project.eu) με επίκεντρο την υποστήριξη των εκπαιδευτικών και των φοιτητών όταν συμμετέχουν σε δύσκολες δεοντολογικές συζητήσεις σχετικά με την ταυτότητα, τις θρησκείες και τις πεποιθήσεις, τις δημοκρατικές αξίες, την ποικιλομορφία, προκειμένου να δημιουργηθεί ένα σταθερό υπόβαθρο για σχολεία και αίθουσες διδασκαλίας χωρίς αποκλεισμούς.

Τα σχόλια των συμμετεχόντων ήταν πολύ θετικά, βρήκαν τόσο την διάδραση όσο και τις hands on δραστηριότητες καλά σχεδιασμένες και κατάλληλες για το σκοπό και εξέφρασαν την πρόθεσή τους να παρακολουθήσουν τα σχολεία τους μέσα στις επόμενες εβδομάδες.

Υπό αυτή την προοπτική, τους παραδόθηκαν και στη συνέχεια εστάλησαν όλες οι παρουσιάσεις power point, η απλουστευμένη εκδοχή του σχεδίου δράσης του σχολείου τους, οι οποίες κλήθηκαν να συμπληρώσουν και να ενημερώσουν αναλόγως.

Εντός των επόμενων εβδομάδων, θα κυκλοφορήσει ένα πρότυπο δραστηριοτήτων που θα ζητά να καταγραφούν οι δραστηριότητες που έχουν υλοποιηθεί στο σχολείο με σκοπό να ανατεθεί στους γονείς μετανάστες / πρόσφυγες ένας πιο σημαντικός και ενεργός ρόλος

στη σχολική ζωή και ταυτόχρονα να αξιολογηθεί η επίδραση του πλαισίου κατάρτισης per se σε μακροπρόθεσμη βάση.

Ηνωμένο Βασίλειο

Το Birmingham City University ακολούθησε την ίδια διάρθρωση και χρονοδιάγραμμα σε όλα τα 4 εργαστήρια που οργανώθηκαν στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Τα workshops ξεκίνησαν με εισαγωγές από τους εκπαιδευτές και από κάθε συμμετέχοντα, συμπεριλαμβανομένου του ιδιαίτερου ενδιαφέροντος ή της εμπειρίας τους στην εργασία με τις νέες οικογένειες. Ακολούθησε μια επισκόπηση του έργου "Open School Doors" (OSD), συμπεριλαμβανομένων των στόχων του έργου, των φάσεων συλλογής δεδομένων, των ευρημάτων της βιβλιογραφίας και, με τη σειρά τους, πώς όλες αυτές οι πτυχές επηρέασαν τη σκέψη πίσω από το ηλεκτρονικό εκπαιδευτικό πλαίσιο. Οι συμμετέχοντες είχαν στη διάθεσή τους φορητούς υπολογιστές και τους ζητήθηκε να έχουν πρόσβαση στο πλαίσιο και στη συνέχεια αφιερώσαμε χρόνο να τους καθοδηγήσουμε μέσα από κάθε τμήμα, έχοντας έτσι στον χρόνο να κάνουν σχόλια και να υπάρξει ανατροφοδότηση σε όλη τη διαδικασία. Κάποιοι από τους συμμετέχοντες ήταν εντελώς νέοι στο έργο, ενώ κάποιοι συμμετείχαν σε άλλα εκδηλώσεις

και ήταν επομένως ήδη εξοικειωμένοι με το πλαίσιο.

Τα εργαστήρια χωρίστηκαν στη συνέχεια σε 3 ξεχωριστά τμήματα: 'σκέφτομαι', 'εξερευνώ' και "δίνω προτεραιότητα και δημιουργώ".

1. Σκέφτομαι

Η δήλωση "Τα σχολεία δεν είναι ουδέτεροι χώροι" παρουσιάστηκε και στη συνέχεια δημιουργήσαμε ανατροφοδότηση από την ομάδα και συνδέσαμε τις εν λόγω ιδέες με τις ιδέες των διαφανειών του PowerPoint που πλαισιώνουν τη «σχολική φοίτηση», συμπεριλαμβανομένου: του φάσματος της συμμετοχής των γονέων στην εμπλοκή των γονέων, το γεωπολιτικό περιβάλλον και οι πολιτιστικές νοοτροπίες, όπως και αξίες. Οι συμμετέχοντες σκέφτονταν και μοιράζονταν την αίσθηση για ό,τι ένιωθαν είτε ήταν τόσο ατομικό είτε και συνολικά ως προς τα θέματα αυτά.

2. Εξερευνώ

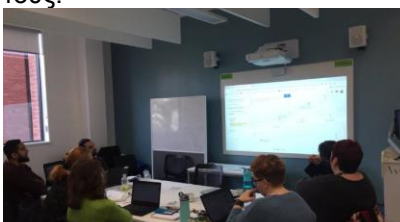
Ακολούθησε η δραστηριότητα διαλογής «dos» και don'ts που οι συμμετέχοντες υλοποίησαν χωρισμένοι σε σχολικές ομάδες. Τα Dos και Don'ts βασίστηκαν σε πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν από τις συστάσεις της ανασκόπησης της βιβλιογραφίας. Μόλις οι συμμετέχοντες είχαν διακρίνει μεταξύ των 2 στηλών που συζητήσαν τι κάνουν ήδη στα σχολεία και τις πτυχές τους, ήθελαν να εργαστούν περαιτέρω. Τα τελευταία από τα οποία θα αποτελούσαν μέρος της παρέμβασής τους.

Στη συνέχεια, ο χρόνος πέρασε με το να καθοδηγούν τους συμμετέχοντες βήμα-βήμα μέσω της δραστηριότητας δημιουργίας

ψηφιακών χαρτών με παραδείγματα για το πώς θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν με ποικίλους τρόπους με τις νέες οικογένειες. Κάθε συμμετέχων έλαβε τότε χρόνο να εργαστεί μεμονωμένα ή στις σχολικές ομάδες για να ξεκινήσει να δημιουργεί έναν χάρτη.

3. Δίνω προτεραιότητα και δημιουργώ

Μετά από τη δραστηριότητα των χαρτών, οι συμμετέχοντες μοιράστηκαν τους χάρτες στους οποίους εργάζονταν. Στη συνέχεια συζητήσαμε ιδέες για τη χρήση του χάρτη ως μία από τις παρεμβάσεις τους. Εξηγήσαμε πώς θα μπορούσε να προστεθεί ο χάρτης στον σχολικό ιστότοπό τους, η δημοσίευσή του στα κοινωνικά μέσα ενημέρωσης ή να δοθεί ως αντίγραφο σε χαρτιά στις οικογένειες. Ενθαρρύνουμε επίσης τα σχολεία να επιλέξουν μια περαιτέρω παρέμβαση. Αυτό θα μπορούσε να βασιστεί σε μία από τις ενέργειες που είχαν επιλέξει από τη δραστηριότητα 'dos / don'ts' ή / και από ένα από τα 3 θέματα στο πλαίσιο: κενά / χώροι, κοινότητες / πολιτισμούς, και γραμματισμός / ψηφιακός γραμματισμός. Ζητήθηκε και πάλι να εργαστούν στις σχολικές ομάδες τους για να συζητήσουν για τις κατάλληλες παρεμβάσεις και να δώσουν χρόνο να δημιουργήσουν μια παρουσίαση του PowerPoint που θα μπορούσαν να πάρουν μαζί τους και να την μοιραστούν με τους συναδέλφους τους στο σχολείο τους.

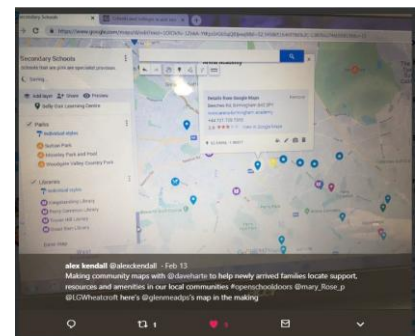
Μετά από αυτό, περάσαμε μαζί τους στον Κύκλο Έρευνας Συμμετοχικής Δράσης και τους καθοδηγήσαμε για το πώς θα μπορούσαν να τον εφαρμόσουν στο σχολείο, ενώ υλοποιούσαν την παρέμβασή τους. Αυτό περιλάμβανε μια συζήτηση σχετικά με τις έρευνες / τις δράσεις που θα έπρεπε να αναλάβουν για να τους βοηθήσουν να καταλάβουν τι χρειάζονται / θέλουν οι μαθητές τους από την κοινότητα / νεοαφιχθέντες γονείς από το σχολείο τους. Επιπλέον, τους δόθηκε χρόνος να συζητήσουν το σημαντικό ερώτημα «αν θα μπορούσατε να δώσετε προτεραιότητα στην αλλαγή ενός πράγμα στο σχολείο σας τι θα ήταν αυτό;»

Στη συνέχεια, η εστίαση στράφηκε στα κοινωνικά μέσα και στη χρήση τους στην σχολική κοινότητα. Παρακολουθήσαμε ένα βίντεο από το πλαίσιο «δημιουργία κοινοτικών χώρων με κοινωνικά μέσα», το οποίο ακολουθήθηκε από προβληματισμούς σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο τέτοιες πτυχές, έχουν ήδη ή θα μπορούσαν στο μέλλον, να εφαρμοστούν στο σχολικό περιβάλλον τους. Τέλος, τα σχολεία εργάστηκαν στο «πρότυπο σχεδιασμού δράσης» για να σχεδιάσουν τη συνολική τους προσέγγιση στην έρευνα συμμετοχικής δράσης.

Οι δάσκαλοι δήλωσαν ότι τα υλικά τους κίνησαν το ενδιαφέρον οπτικά και επιθυμούν να ασχοληθούν και τους άρεσε το γεγονός ότι υπήρχαν πτυχές τις οποίες θα μπορούσαν να κάνουν για σύντομες σύντομο χρονικό διάστημα, όπως το «15 minute fix».

Πολλοί συμμετέχοντες ήταν πολύ θετικοί και ήθελαν να επαναλάβουν το πλαίσιο στα

σχολεία τους για να το μοιραστούν με τους συναδέλφους τους στο σχολείο. Ένα δημοτικό σχολείο πρότεινε την ενσωμάτωση περισσότερων οπτικών πόρων για την ανταλλαγή πληροφοριών με τους γονείς. Κάποιοι ανέφεραν επίσης ότι θα ήθελαν κάποια τακτική επαφή στο πορεία για να τις στηριχτούν με τις παρεμβάσεις τους.

Αυστρία

Το workshop πραγματοποιήθηκε στις 29 Νοεμβρίου στη Βιέννη της Αυστρίας. Το εργαστήριο διοργάνωσε η Brigitte Haider, η οποία εκπροσωπεί την IPA στην Αυστρία και η Laura Rauscher και ο Christian Reimers, εθνικοί συντονιστές του OSD στην Αυστρία. Συμμετείχαν 24 άτομα από 13 σχολεία (ένας διευθυντής σχολείου, ένας σύμβουλος σχολείου και 22 εκπαιδευτικοί).

Μετά από μια σύντομη εισαγωγή σχετικά με την αναγκαιότητα της συμμετοχής των γονέων και των μαθητών στην καθημερινή σχολική ζωή (βασικά νομικά και ερευνητικά στοιχεία, όπως και λόγω κοινωνικών πλαισίων) περιγράφηκαν τα κύρια χαρακτηριστικά του έργου OSD και παρουσιάστηκε ο δικτυακός τόπος του έργου. Η πραγματική έκδοση του πλαισίου κατάρτισης παρουσιάστηκε μέσω της παράθεσης της ιστοσελίδας του πλαισίου κατάρτισης. Το περιεχόμενο κάθε τμήματος και ο τρόπος με τον οποίο οι

Τα νέα του OSD

Ανάπτυξη διαφορετικών σχολείων / γονεϊκών κοινοτήτων μέσω καινοτόμων συνεργασιών

εκπαιδευτικοί θα μπορούσαν να το χρησιμοποιήσουν έχει εξηγηθεί.

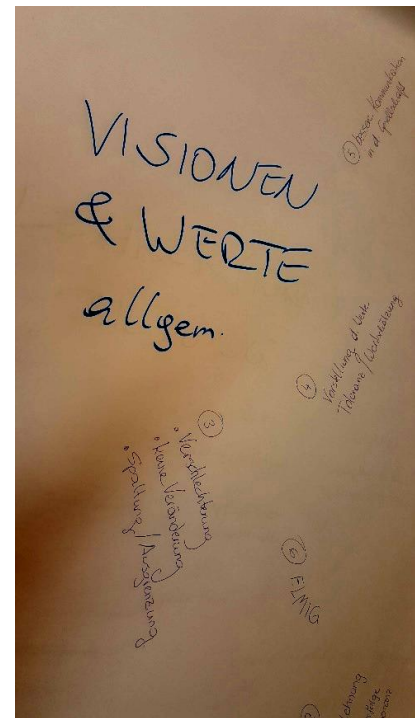
Μέσα σε ένα κλίμα διαδραστικό και για να σπάσει ο πάγος θέλαμε να αμφισβητήσουμε τους συμμετέχοντες με κάποιες προκλητικές δηλώσεις για να γνωρίσουμε κάτι σχετικά με τη στάση, την εμπειρία και τις προκαταλήψεις τους σχετικά με τους γονείς, τους μετανάστες, τα δικαιώματα των παιδιών κλπ. Στο επόμενο μέρος του εργαστηρίου χρησιμοποιήσαμε flipcharts για brainstorming και σύννεφο λέξεων σχετικά με: δραστηριότητες, κοινωνικό περιβάλλον, εκπαίδευση, σχολική κοινότητα, οράματα και αξίες, κατάρτιση εκπαιδευτικών, χώροι, γλώσσα (συμπεριλαμβανομένης της ψηφιακής), ενημέρωση και κατάρτιση.

Μια ενδιαφέρουσα συζήτηση άρχισε όταν ζητήθηκε από τους

συμμετέχοντες να μοιραστούν την εμπειρία τους ως προς τα κοινωνικά μέσα σε αυτό το πλαίσιο. Οι περισσότεροι από αυτούς ήταν καλά ενημερωμένοι ότι οι επίσημες ομάδες WhatsApp που συνδέουν καθηγητές, γονείς και μαθητές απαγορεύονται από το υπουργείο Παιδείας της Αυστρίας. Αλλά μερικοί δάσκαλοι έχουν κάποια εμπειρία με άλλα εργαλεία, π.χ. "Schoolfox" - μια εφαρμογή επικοινωνίας ειδικά σχεδιασμένη για τα σχολεία. Το αξιοσημείωτο γεγονός ήταν ότι οι εκπαιδευτικοί κέρδισαν αυτή την εμπειρία ως γονείς που χρησιμοποιούν αυτή την εφαρμογή στην επικοινωνία με το σχολείο των δικών τους παιδιών, αλλά κανείς δεν χρησιμοποιεί αυτήν την εφαρμογή ως δάσκαλος στο σχολείο τους.

Στη συνέχεια, οι συμμετέχοντες συζήτησαν το μέρος του προγράμματος OSD "Δημιουργία οραμάτων και αξιών" αναφορικά με την τοπική κατάσταση που επικρατεί μέσω της μέθοδου world café.

Αυτό το μέρος ακολουθήθηκε από μια σύντομη επισκόπηση των παραδειγμάτων εμπνευσμένων πρακτικών.

Παρακαλούμε μείνετε συντονισμένοι

OSD Τελικό Συνέδριο

Οκτώβριος 2019, Αθήνα, Ελλάδα

OSD Ιστοσελίδα

openschooldoors.westgate.gr/

OSD Training Framework

opendoors.daveharte.com/